

45

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

D. SZILÁGYI — M. CÎRLOANȚĂ

duelul mut

**

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

D. SZILAGYI – M. CÎRLOANȚĂ

DUELUL MUT

* *

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
45

REZUMATUL FASCICULEI PRECEDENTE:

Un inginer romîn, Vlad Roman, inventează un tip de avion cu motor atomic; este avionul „Ro-11". Se construieşte prototipul şi se experimentează. Aparatul dă rezultate excelente.

Intre timp, spionajul unei anumite puteri occidentale află despre invenţie. Un spion, denumit convenţional „Senior", capătă misiunea de a reactiva pe un vechi agent imperialist — „Mefisto", care rămăsese nearestat dintr-o veche reţea, căzută cu cîţiva ani în urmă. Lui i se dă acum misiunea să pună mîna pe planurile avionului. „Mefisto" intră in acţiune. Un simplu cetăţean recunoaşte in „Senior" pe un notoriu criminal şi semnalează acest fapt forurilor în drept. Spionul scapă de urmărire şi ia legătura cu „Mefisto".

Misiunea de a-i prinde pe spioni e încredinţată căpitanului Moraru, care, urmărindu-i, zădărniceşte tentativa unui agent ce încercase să fure planurile. Din anchetarea spionului prins rezultă că acesta era in legătură cu un oarecare Ionescu.

LUCRARI CARE VOR APAREA IN COLECŢIA „POVESTIRI ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE"

Nr. 46 — „Duelul mut" de D. Szilagyi — M. Cirloanţă.

Nr. 47 — „Jucătorul de şah", povestire de Stefan Zweig.

Coperta — desen: D. Ionescu

(Urmare din numărul trecut)

Căpitanul Moraru porni la înfăptuirea celei de-a doua părți a planului său. El își concentră firele în jurul lui Ionescu.

Un ordin superior, însă, il abătu de la această preocupare. In mersul operației de prindere a spionilor intervenise ceva nou: o țintă pe ecran.

ȚINTA PE ECRAN

Radiolocatoriștii ascultau cu interes povestirea locotenentului Mirza.

— Atunci, adică acum cîțiva ani, munca noastră era mult mai grea și complicată. Distanța la care se putea detecta ținta era mult mai mică. Posibilitățile de urmărire erau de asemenea mai reduse. Multă bătaie de cap ne-au mai dat aceste neajunsuri. Dar nu aveam ce face. Asta era situația. Intr-o bună zi, însă, era „dejurnă" tovarășul inginer căpitan Popa Mihai. Atunci s-a intimplat ceva ce ne-a înfuriat de-a dreptul. A apărut o țintă buclucașă. Ce-i drept, nu ne-a fost greu să-l prindem pe musafirul nepoftit și să-l urmărim. Dar, deodată, acesta dispăru, scăpînd de pe ecran pentru cîteva minute întregi. Reapăru din nou, dar iarăși se mistui. Și, tot așa, ne-a fiert minute in șir: ba apărea, ba dispărea, de parcă și-ar fi pus în gînd să-și bată joc de noi. Vînătorii pipăiau cerul degeaba. Atunci (asta n-am să uit niciodată) căpitanului nostru i-a sărit țandăra. A sărit in sus și a început să înșire asemenea epitete la adresa unor anumiți „proprietari" de ținte, încît m-a apucat sughițul. Și cum să nu m-apuce cînd îl știam pe inginer un om liniștit, așezat, și nu l-am auzit niciodată înjurînd. Nici măcar așa, mai puțin decoltat. Știți ce-a făcut apoi? A cerut să i se permită să lucreze trei luni in laborator. Zicea că o să perfecționeze radarul ca să putem intercepta ținte de la distanțe mult mai mari și să le menținem pe ecran la orice înălțime.

— Și mai departe?

Curiosul care-l zori pe locotenentul Mîrza era sergentul-major Horvath. Cel întrebat își aprinse o țigară și era gata să-și continue istorisirea, dar fu întrerupt. Prin instalația electrică specială de alarmare răsună ordinul postului central:

— Alarmă! Alarmă! La posturi!

Locatoriştii porniră in goană spre posturile lor. Trecură doar citeva secunde de la darea alarmei, dar nimeni n-ar fi putut crede că, puţin mai înainte, ei stătuseră paşnic, la taifas. Erau acum stăpîniţi de un singur gind — executarea misiunii, prinderea ţintei. Părea că de o viaţă intreagă n-au făcut altceva decit să stea încordaţi la posturile lor, atît de absorbiţi erau.

Aplecat deasupra unui ecran luminos, împodobit cu o gradaţie abia vizibilă, sergentul-major Horvath manevra butoanele de pe tabla de comandă a radiolocatorului. El servea, in calitatea sa de operator major, ecranul central al instalaţiei de radiolocaţie. Deodată faţa i se lumină. Fără a-şi lua privirea de la ecran, el luă în mînă nişte ochelari ciudaţi, cu mai multe lentile, suprapuse, de diferite culori, şi-i fixă pe ochi. Apoi apropie microfonul de gură:

— 2, 2, 2... Prins ţinta.

Peste citeva minute, după ce primise probabil răspunsul cuiva nevăzut, anunţă din nou:

— Am înţeles. Preluat ţinta...

Horvath distingea acum, pe ecran, trei puncte abia vizibile, ca nişte grăuncioare de praf. Un punct izolat — într-un careu mai îndepărtat, iar două — lipite unul de altul — într-un careu apropiat. Primul punct era ţinta; celelalte două puncte reprezentau celula vînătorilor noştri.

Horvath constată cu satisfacţie că vînătorii se indreptau cu precauţie, dar cu precizie, spre ţintă.

— Atenţie, tovarăşi. Imediat începe valsul.

Simţi cum îi curge sudoarea pe frunte, cum îl ustură ochii sub ochelarii speciali, dar nici nu-şi mişcă mîna de pe butoane. Privirea nu şi-o dezlipea nici o fracţiune de secundă de pe ecran. Apropie din nou microfonul de gură:

— Raportez... Predau ţinta.

Auzi apoi prin radio vocea vînătorilor:

— Am înţeles. Preluăm ţinta. În regulă. Manevrăm pe plan vertical.

Tăcerea se aşternu din nou in sala postului de interceptare. De acum locatoriştii aveau o singură misiune: să supravegheze spaţiile aeriene repartizate, „pieptănînd" cu privirea fără întrerupere văzduhul, pentru a nu le scăpa eventuale alte ţinte. Horvath, la ecranul central, urmărea mai departe evoluţiile din zona ţintei.

Sta aplecat asupra ecranului, aproape fără să clipească. Cele trei puncte se apropiaseră între timp mult de tot unul faţă de altul. Deodată, Horvath tresări. Işi încleştă fălcile de parcă trăia el personal lupta din văzduh. Se foi pe scaun. Ţinta aproape-aproape că dispăruse.

— La firul ierbii! exclamă fără să vrea. Ce urmăreşte ţinta? La ce şiretlic vrea să recurgă? Aha, vrea să scape cu fuga, manevrînd pe plan vertical. Dar nu-i merge! Aha! Acum nu-i mai merge... Ce misiune o fi avînd? Nu-i un avion oarecare, deoarece manevrează cu

prea multă uşurinţă. Şi are instalaţii prea puternice de bruiaj! Trebuie să fie un aparat construit special... şi, probabil, pentru o misiune specială.

Întrebă neliniştit:

— Ce se întîmplă?

— O să vezi imediat, auzi vocea răguşită a locotenentului Mîrza. Urmăreşte ecranul... Fii atent!

În clipa următoare, pe linia 21/47 nord-est, cele trei puncte se contopiră. Horvath răsuflă greu, micşorîndu-şi ochii ca să vadă cît mai bine. Nenorocire! Una dintre siluete, şi anume unul din avioanele noastre, şovăi, apoi descrise o curbă rapidă. Se vede că invadatorul deschisese foc şi lovise avionul nostru. Fără să vrea, Horvath scrîşni. Apoi, oftînd uşurat, văzu cum avionul se redresează şi revine la zborul normal. În schimb, ţinta dădea semne de nelinişte. În sfîrşit, dispăru, rostogolindu-se cu o viteză bine cunoscută.

— Doborît! comunică cu vocea dură radiolocatoriştilor constatarea. A atacat tîlhăreşte, dar i s-a înfundat!

Urmară cîteva clipe de adîncă tăcere, apoi Horvath ordonă din nou:

— Scoateţi contactele! Gata.

Peste cîteva secunde se auzi şi vocea comandantului:

— Liber. Rămîne postul de serviciu. Aşteptaţi-mă la club.

Echipa de alarmă ieşi afară. Păreau cu toţii istoviţi. Îşi frecau ochii obosiţi de încordare. Apoi, aprinzîndu-şi ţigările, porniră spre club, trăgînd cu nesaţ fumul în piept. Primul se „redresă" sergentul-major Horvath.

— Hai să ne grăbim. O să vină tovarăşul locotenent. Vrea să ne comunice probabil ceva.

Militarii îşi grăbiră pasul. Erau încă sub stăpînirea emoţiei din timpul interceptării. Încordarea clipelor prin care trecuseră nu dispăruse încă. Parcă ghicind gîndurile tovarăşilor săi, Horvath zise încet:

— Şi a durat doar opt minute.

— Dar un minut ca ăsta face cît o lună de muncă obişnuită, comentă rîzînd Amariei.

— Ei şi, sînteţi demontaţi? E doar specialitatea noastră. Şi apoi n-am transpirat degeaba, adăugă Negoescu.

— Aia e. Tîlharul a luat-o pe cocoaşă. De acum înainte ăsta nu ne va mai da de lucru, cu siguranţă, interveni o voce puţin piţigăiată. Era a mezinului echipei, soldatul Toma.

Sosi locotenentul Mîrza. Echipa, în poziţie de drepţi, aştepta în linişte. Comandantul îşi plimbă privirea peste feţele subordonaţilor, apoi, mulţumit, rosti:

— Să ne aşezăm, tovarăşi, şi să continuăm discuţia începută.

— Sergent Horvath, la ce înălţime ai descoperit ţinta?

— 11.000, veni prompt răspunsul.

— La ce înălţime ai predat-o? continuă să întrebe comandantul.

— La 500.

— Distanţa de descoperire?

— Distanţă măricică, nimic de zis. Cam ca de aici pînă la mine acasă.

— De unde ştii toate aceste date?

Horvath îşi ridică mirat sprincenele. Ce întrebare? Parcă comandantul nu ştie. Ce l-o fi apucat să glumească? Răspunse şovăind:

— Păi... sistemul de urmărire. Ochelarii „H-10"...

— Ajunge. Te-ai mirat că ţi-am pus aceste întrebări. Uitaţi-vă, tovarăşi, ce voiam să vă spun. Sistemul de urmărire, ochelarii „H-10", despre care a vorbit acum Horvath, sint creaţia inginerului nostru, construiţi după proiectul tovarăşului căpitan Popa. În cele trei luni despre care v-am pomenit, el a perfecţionat sistemul de urmărire şi interceptare a ţintelor, prin perfectarea gradaţiei ecranului şi... a construit ochelarii voştri „miraculoşi". Asta e. Datorită lui avem noi astăzi astfel de radiolocatoare perfecţionate care nu iartă şi nu scapă nimic.

— Nu ştiţi amănunte în legătură cu ţinta? întrebă curios Horvath.

— Ba da. Voiam chiar să vă spun. Ţinta a fost doborîtă la locul ştiut de voi. A încercat să scape prin manevre desperate atît pe plan orizontal cit şi pe plan vertical. Nereuşind, a deschis foc. Ai noştri, fiind în legitimă apărare. au fost siliţi să riposteze. Deasupra careului raportat de Horvath, i s-a înfundat. Se presupune însă că atunci cind a coborît la joasă înălţime a lansat un paraşutist. Ei, dar acum haideţi la culcare.

...În acest timp, undeva, la sute de kilometri de staţia de interceptare, în luminişul unei păduri, un ofiţer, însoţit de cîţiva soldaţi, cerceta în amănunţime avionul doborît.

În aceeaşi noapte, maiorul Văleanu îl chemă pe căpitanul Moraru.

— Tovarăşe căpitan, zise maiorul, am intrat în posesia unor noi documente privind cazul „Mefisto". Aseară vînătorii noştri au doborît un avion străin. Ambii membri ai echipajului au murit. Dar asupra cadavrului unuia s-a descoperit, pe lingă celelalte materiale obişnuite de diversiune, o schiţă a împrejurimilor uzinei in care s-a construit „Ro-11".

— Aceasta înseamnă, interveni Moraru, că ei nu au aflat că „Ro-11" a şi fost construit, ba chiar că s-a făcut experimentarea. Altfel nu ar fi mers să caute aparatul acolo unde nu mai e.

— Întocmai. Ei şi-au bazat calculele pornind de la premisa că noi nu sintem în stare să înfăptuim rapid o asemenea realizare a tehnicii. Credeau că-l vor găsi tot în stare de machetă.

— Pe deasupra, eşecul incursiunii lor de aseară îi pune in încurcătură pe spionii aflaţi aici. Mefisto va fi silit să încerce să facă el ceea ce nu le-a reuşit celor din avionul infractor.

— Da, este adevărat. Şi probabil că se va grăbi s-o facă. De aceea, vei pleca imediat la faţa locului, la uzină, ca să iei măsurile necesare.

— Am înţeles.

— Cînd pleci?

— Într-o oră sînt gata de drum. Dar ce fac cu „afacerea Zamiir"?

— Toth va continua cercetările cît timp ai să lipseşti. N-avea nici o grijă. Îţi urez succes şi drum bun!

INTR-UN BĂTRÎN BURG ARDELEAN

Căpitanul Moraru revăzu cu emoţie, ca pe un vechi prieten, acest pitoresc orăşel ardelean. Privea cu o nouă curiozitate clădirile spoite în culori ţipătoare, în special verde şi albastru. Ca şi la prima vedere, cu ani în urmă, această împestriţare i se păru şi acum supărătoare, fără gust. Dar un bătrîn localnic l-a lămurit cu o comparaţie de genială simplitate: „Atita timp — zise acesta — cit cerul e albastru, iar vegetaţia verde, această îmbinare de culori merge".

Punîndu-şi în gînd să viziteze cetatea, Moraru străbătu cîteva ulicioare strîmte, trecu sub bolţi întunecate, apoi urcă treptele măcinate de vreme ce duc spre turnul cel mare. Aici totul evocă truda şi lupta din timpurile demult apuse. Patina depusă de veacuri înnegreşte zidurile, face să pară şi mai grele arcadele masive pe sub care se strecoară uliţele pavate cu piatră. Casele aduc şi ele a mici bastioane, cu porţi grele, cu ferestre mici, tăiate în piatră. Bătrînele turnuri, ridicate odinioară din fondul breslelor, înfruntă semeţ vremea. La poalele cetăţii îşi poartă valurile Tîrnava cea domoală, obosită parcă şi ea de atît de multe veacuri de cînd oglindeşte în apele ei străvechile ziduri.

Ajuns sus, Moraru cuprinse dintr-o singură privire oraşul. Prin puzderia de acoperişuri roşii de olane îşi fac loc acum coşurile întreprinderilor industriale mari şi mici. Panorama oraşului, al cărui pitoresc îl subliniază marea de verdeaţă a grădinilor, e o privelişte de neuitat. Zidurile severe se completează cu gingăşia grădinilor de flori. Bătrînul burg şi-a cîştigat faima şi ca oraş al grădinilor, oraş al florilor.

Şi, prin zîmbetul gingaş, reţinut şi liniştit al florilor, Moraru desluşi, cuprins de o plăcută stare de visare, istoria zbuciumată, măreaţă şi tragică în acelaşi timp a acestui străvechi orăşel. Îi răsări, din bezna istoriei, imaginea atelierelor breslelor, în care calfele şi ucenicii, cu mîna lor harnică, ce se confunda adesea cu mîna de artist, făureau bogăţii pentru roşcovanii şi evlavioşii maiştri cositorari, ţesători, aurari. Orăşelul îi evoca figura lui Mihai Viteazul, care lăsase aici omul lui de încredere în persoana cămăraşului Oarăş, evoca luptele din cîmpia Albeştilor, unde a căzut, aşa cum îşi prezisese, bardul maghiar al libertăţii — Petőfi Sándor. Multe şi impresionante sînt monumentele ce eternizează istoria acestei vechi cetăţi. Poporul le-a îndrăgit fiindcă vede în ele propria lui istorie. Dar cele mai dragi din aceste monumente nu sînt cele vechi, ci altele noi. Acestea marchează ca nişte pietre de hotar, mai grav şi de netrecut decît zidurile cetăţii, linia de despărţire a trecutului şi prezentului, viaţa nouă începută după 23 August 1944. De atunci, din ziua eliberării,

zîmbetul gingaş al florilor ce presară oraşul nu mai este resemnat şi trist, ci cald şi încrezător. Din negura veacurilor apuse se înalţă un oraş nou, care — în marele concert al patriei întregi — scrie cronica vie a prezentului şi viitorului său.

Copleşit de gînduri, căpitanul Moraru porni să coboare spre oraşul nou. Işi privi ceasul şi abia atunci îşi dădu seama că trecuse de mult ora prînzului şi că îl răzbise o foame de lup.

Se îndreptă spre restaurantul ce purtase numele lui „Apaffy Mihaly", chefliul voievod al Ardealului, mare mîncău şi beţiv, un fel de confrate al lui Dabija Vodă. Ceea ce-l atrăgea spre acest restaurant era nu numai lista sa de bucate, ci şi altceva, mult mai important.

Intră în local. Mesele curat înfăţate aşteptau rarii muşterii. Ospătarii, adunaţi într-un colţ, lîngă tejghea, erau absorbiţi cu nimicirea gloriei sportive a echipei de handbal din Mediaş, care învinsese de curînd echipa locală. Erau foarte porniţi. Apariţia lui Moraru nu le tulbură pasionata dezbatere. Doar unul dintre ei, un tînăr blond, cu pistrui, se desprinse din grup şi, azvîrlind pe braţ şervetul, cu gestul clasic al breslei, veni să vadă ce pofteşte inima clientului. Moraru comandă o supă de carne cu tăiţei — specialitatea casei — şi un şniţel vienez cu garnitură de conopidă şi cu salată de varză roşie. Ospătarul zîmbi amulteştiutor. Cu simţul profesional format in cursul anilor de meserie, îşi dăduse seama că are de-a face cu un străin de loc, care vrea să guste din specialităţile culinare ale oraşului. Pentru cel ce n-a avut prilejul să guste vreodată din aceste bucate la faţa locului, orice descriere e în van. Opera bucătarilor localnici, pentru a-i simţi poezia şi aroma, nu trebuie cîntată, ci mîncată. Moraru se pregăti s-o abordeze tocmai din acest punct de vedere.

Savurînd supa, Moraru continuă să cerceteze cu coada ochiului încăperea.

La mese, la ora aceea, erau în majoritate slujbaşi veniţi cu diferite treburi la raion. Zări cîţiva cetăţeni cu serviete doldora, aşezate pe scaune. „Inspectori" — îi taxă el cu precizie. Incă din clipa cînd intrase în local, Moraru se asigură că cei pe care îi căuta sînt acolo. Intr-adevăr, la una din mese stăteau patru ofiţeri de aviaţie. Erau toţi ingineri. Intrunirea acestora era tocmai problema a cărei lămurire o căuta Moraru. Uniformele noi, epoleţii strălucitori, gesturile cînd prea bruşte, cînd prea timide, trădau că sînt militari de puţin timp. Unul dintre ei fusese, în primul an de facultate, coleg cu soţia lui Moraru. Se numea Crainic, George Crainic. Moraru îl întîlnise în apropiere de orăşel, la unitatea unde se executase prototipul lui „Ro-11". Din vorbă în vorbă, Crainic îl anunţase cu un aer enigmatic că merge la oraş, împreună cu cîţiva tovarăşi, spre a sărbători un eveniment. Mai mult nu voise să spună, dar pe Moraru îl izbi emoţia de care era stăpînit tînărul ofiţer şi se hotărî să vadă despre ce e vorba.

Totul arăta că tinerii aşteptau pe cineva. In capul mesei, la loc de cinste, scaunul era gol.

— Pe cine aşteaptă, oare, aceşti tineri?

A, iată pe cine aşteptau. Lui Moraru aproape că nu-i venea să-şi creadă ochilor. Ofiţerii, emoţionaţi, se ridicară în picioare, întîmpinîndu-şi oaspetele. Acesta era... colonelul Tomeanu. Aproape fără să vrea, Moraru se aplecă deasupra farfuriei, prefăcîndu-se că-i absorbit cu totul de savoarea şniţelului. Noroc că era în civil şi că nu-l observase nici Tomeanu şi nici Crainic.

La masa ofiţerilor stărui un timp o deplină linişte. Ca prin farmec, gălăgioasa veselie dinainte dispăruse. S-ar fi părut că după ce-l aşteptaseră cu nerăbdare, acum regretau că oaspetele sosise. Moraru prinse cîteva frînturi de fraze, din care nu se înţelegea însă nimic. Ofiţerii vorbeau cu glas potolit, respectuos:

— Eram... merge... specialitate... astăzi a fost... ofiţeri. Dar totuşi eram convinşi... Colonelul părea să interogheze: Ce faceţi?... Unde?...

Restul vorbelor nu se mai putu desluşi. De altfel, Moraru nici nu mai asculta. Mînca, furat cu totul de gînduri. La întrebarea ospătarului, care se interesă jovial dacă-i plăcuseră specialităţile, răspunse zîmbind, declarîndu-se foarte mulţumit, dar în gînd îl trimise în fundul iadului. Întrebările lui îl deranjau.

Făcu plata şi ieşi din restaurant.

ROLURILE SE INVERSEAZA

Anne-Marie sta ghemuită pe sofaua largă, tapisată cu mătase vişinie şi, privind în gol, cu ochii larg deschişi, asculta tic-tacul monoton al pendulei. Acest tic-tac neîntrerupt o însoţea de mulţi ani. A fost un capriciu al bunicii de a aşeza în camera nepoţicăi acest pendul în ziua cînd s-a născut. Bătrîna susţinea că, ascultînd mereu bătăile orniciului, fetiţa va fi punctuală în viaţă şi va şti să preţuiască timpul. De atunci au trecut 20 de ani. S-au împlinit chiar astăzi. Astăzi. Anne-Marie zîmbi înduioşată propriilor sale gînduri, apoi, cu sprinteneala unei pisicuţe, sări în picioare şi aranjă cu grijă florile din vază. Pînă acum cîteva clipe era atît de agitată de nu-şi găsea locul. Şi, uite, acum se simte cuprinsă de un sentiment de plenitudine. Privi absentă florile. Pe buzele ei flutură un zîmbet cu tainic înţeles. Bătăile grave ale pendulei o treziră din visare. În clipa cînd minutarul acoperi cifra 12, auzi ţîrîitul subţirel al soneriei. Voi să fugă, grăbită, să deschidă uşa. Dar picioarele parcă-i erau de plumb. Cu un efort suprem, îşi învinse emoţia şi-i ieşi în întîmpinare.

— Am venit.

— Ştiam că o să vii.

— Ai învins, Anne-Marie.

— A învins dragostea.

Ulea, tălmăcindu-şi parcă gîndurile cele mai tăinuite, mărturisi cu voce sugrumată.

— Nu pot să trăiesc fără tine... Credeam că sînt prea bătrîn să mai iubesc, dar...

O privea în luminile ochilor.

— Sandu!

Într-o frîntură de clipită, Anne-Marie îşi încolăci braţele de gîtul lui. Buzele-i moi, umede, căutau buzele lui. El răspunse acestei porniri sărutînd-o cu sete pe buze, pe ochi, pe gît. Aspira cu nesaţ aroma îmbătătoare a părului ei, mirosul de migdală al pielei ei catifelate. N-ar fi putut spune cît a durat mărturisirea aceasta mută de dragoste, cît au stat îmbrăţişaţi, rupţi de lumea înconjurătoare. O clipă, o zi, un an, o veşnicie?

Într-un tîrziu, Anne-Marie se desprinse mlădioasă, scuzîndu-se şăgalnic:

— Vai, ce nepoliticoasă sînt: las musafirul în picioare, în mijlocul camerei. Te rog, ia loc.

Ulea rămase o clipă perplex, cu braţele întinse. Apoi, lăsîndu-şi braţele jos, răspunse pe un ton de acuzaţie prefăcută:

— Tu eşti de vină, Anne-Marie!

Se aşeză pe scaun şi-şi aprinse o ţigară. Deveni din nou tăcut, încruntat.

Anne-Marie observă schimbarea şi se alarmă. Îl întrebă neliniştită:

— Ce-i cu tine? Ce s-a întîmplat?

— Mi-e frică...

— ...?!

— Da. Aşa este. Mi-e frică de mine. Tu eşti tînără... Eu... Pe mine un astfel de joc m-ar putea costa viaţa...

Anne-Marie se apropie de el mîngîindu-l tandru. Îi luă capul între palme şi-l privi în ochi:

— Ce copil eşti! Destinul meu e să iubesc o singură dată în viaţă... Să te iubesc pe tine.

Vocea ei era hotărîtă, aproape dură.

Ulea îi sărută mîna, zîmbind supus.

— Iartă-mă.

Anne-Marie se dezlipi din nou de el şi, făcînd o piruetă, se alintă:

— Anne-Marie are un secret. Astăzi e ziua ei de naştere. Şi, şoptindu-i la ureche: Cea de-a douăzecea. Dar să nu spui nimănui. Poruncesc să fii vesel!

Ulea se ridică repede de pe scaun.

— E ziua ta de naştere? De ce nu mi-ai spus? In cazul ăsta, adică... stai puţin. Cu mişcări grăbite îşi scoase port-actul. Dintr-una din despărţituri scoase o cutiuţă plată. Deschizîndu-i capacul, o privi o clipă, apoi o întinse spre Anne-Marie. Era un trifoi cu patru foi de smarald, cu lănţişor de aur.

— Mi l-a dat mama. Ultima ei dorinţă a fost ca să-l dăruiesc fiinţei pe care o s-o îndrăgesc... Primeşte-l, te rog.

Anne-Marie luă cu sfială lănţişorul. Privi îndelung amuleta, apoi îşi prinse lănţişorul în jurul gîtului.

— N-am să mă despart niciodată de acest dar. Cît voi trăi!

Cuvintele ei sunau sincer, solemn, ca un jurămînt. Se apropie de Ulea şi-l sărută.

— Mulţumesc, dragul meu... Şi acum poftim la masă. Tata, ca de obicei, e ocupat. Vom fi numai noi doi... Cu taina fericirii noastre... Te rog să-mi ajuţi.

În cîteva clipe, pe masă apărură un tort cu 20 de lumînări, tartine, şalău în aspic, pui fript, fursecuri. Anne-Marie ieşi din cameră, scuzîndu-se cu un zîmbet ştrengăresc:

— Şi încă ceva!

Reapăru cu o sticlă de şampanie.

— Ei, ce zice tovarăşul profesor de Anne-Marie în rolul de gospodină?... Te scutesc de răspuns. Nu admit complimente!

Dopul sticlei de şampanie pocni sec. Ciocniră primul pahar.

— Pentru fericirea noastră!

Pe neaşteptate Anne-Marie se bosumflă copilăreşte şi zise:

— Să ştii că sînt supărată pe tine.

— Vai, mă sperii. Dar ce rău am făcut?

— De ce nu vrei să-l cunoşti pe tata?

Ulea răspunse fără ezitare, ca şi cum ar fi avut răspunsul dinainte pregătit:

— Sînt un civil înnăscut. Nu pot suporta societatea militarilor...

— Dragul meu, nu fii pornit. Greşeşti. Tata...

— Ai dreptate, admit că sînt pornit şi-s subiectiv. Am cunoscut cîndva un soi de Moş Teacă al cărui nume însemna o dimensiune pozitivă şi al cărui intelect măsura dimensiunea dimpotrivă. Sînt mulţi ani de atunci, dar nu-mi pot alunga resentimentul, deşi sînt conştient că armata lui Moş Teacă e de domeniul trecutului. Iartă-mă, dar vreau să te cunosc numai pe tine. Restul lumii...

— O, ce rău eşti!

— Da, poţi să mă acuzi. Nu pot să-mi calc însă pe inimă. De altfel şi pe tinerelul acela, aghiotantul tatălui tău, sau aşa ceva, nu-l pot simpatiza. Îmi pare un necioplit. Şi i se scurg ochii după tine.

— Vai, eşti gelos. Lasă-mă să te sărut pentru asta. Dar să ştii că n-ai dreptate. Tovarăşul acela e un om modest şi cult şi ţine foarte mult la noi.

Anne-Marie se opri puţin, îl scrută atentă pe Ulea, apoi, rîzînd, reluă:

— Nostimada e că Duca seamănă foarte mult cu tine. Parcă sînteţi fraţi.

— Da? E nostim... Ei, atunci se schimbă lucrurile: sîntem predestinaţi să fim prieteni. Dar el cunoaşte oare această predestinare?

— Nu, nu i-am vorbit niciodată de tine. Ba nu, greşesc: odată, cînd mă luase tata cu maşina şi era şi Duca cu el, i-am spus că am un profesor care întrupează şi pe Apolo, şi pe Minerva [1]. Sper că-mi dai voie să te mai bîrfesc din cînd în cînd!

— Eşti prea generoasă cu mine, Anne-Marie!

---

[1] Apolo — zeul frumuseţii; Minerva — zeiţa înţelepciunii.

Ulea nu putea să-şi dezlipească privirea de chipul ei. Părea ca vrăjit. Ridică din nou paharul:

— Încă o dată, pentru fericirea noastră!

. . . .

Melodia languroasă a tangoului inunda încăperea, ca o chemare pătimaşă la iubire. Ulea şi Anne-Marie dansau. Ea îşi lăsă fruntea pe umărul lui. El simţi zvîcniturile inimii ei, dogoarea sînilor ei mici. Se aşezară pe sofa, Anne-Marie se lăsă leneş pe pernă, cuprinzînd cu braţele capul lui. În ochi i se citea iubire şi spaimă, supunere şi revoltă, aşteptare.

Ulea îi vorbi şi glasul lui, tulburat, părea smuls de undeva din adîncul inimii:

— Te iubesc... Anne-Marie, te-am găsit în sfîrşit. Te-am zărit de atîtea ori în viaţă, dar tu fugeai... Te căutam în fiecare clipă. Am citit undeva, încă în tinereţe, că sufletele sînt făcute perechi-perechi de către Creator şi împrăştiate pe suprafaţa pămîntului. Un suflet încarnat într-un corp aleargă veşnic să găsească sufletul pereche. Am încetat de mult să cred în Creator, dar viaţa mi-a sădit convingerea că sînt un suflet văduv. Şi, iată, acum, cînd credeam că niciodată n-o să mai iubesc, ai venit... Eşti aşa cum te-am visat. Îţi mulţumesc că m-ai făcut să te iubesc.

Buzele lui căutară, însetate, buzele ei. Ochii îi alunecară pe gîtul ei alb. Mîinile ei îl mîngîiau, înfrigurate.

Răsuflarea ei dogorîtoare îi ardea ochii, buzele. Se lipi de el, fierbinte, supusă.

IDENTITATE FALSA

Era o duminică senină, luminoasă, îmbiind la plimbare. Lui Moraru nu-i ardea însă de odihnă. Luă de la capăt firul, de acolo de unde fusese întrerupt prin plecarea în Ardeal — de la dezlegarea cazului Zamfir-Ionescu. Recent descoperise că Ionescu mai are o locuinţă. Moraru decise să-i dea de urmă neîntîrziat.

Luînd această hotărîre, nici prin gînd nu-i trecea ce surpriză îl aşteaptă. Dimpotrivă, uşurinţa cu care reuşi să descopere adresa îl nemulţumi. Un rezultat atît de lesne de obţinut i se părea fără valoare, o izbîndă ieftină şi fără urmări. Într-adevăr, fu de ajuns să-i telefoneze lui Toth pentru a afla ceea ce căuta. În timp ce Moraru era în Ardeal, Toth izbutise s-o dibuiască. Se afla pe undeva în centrul oraşului, în aceeaşi clădire cu un dispensar de copii.

Dar surpriza abia acum venea. Toth îl anunţă că, strecurîndu-se în cameră, descoperise un mic arsenal de şantaje. Fotografiase fiecare document în parte şi era convins că materialul promite o analiză utilă.

Vorbele lui Toth nu întîrziară să se adeverească. Analiza se dovedi mai mult decît utilă. Erau acolo trecute pe fişe date asupra unui şir întreg de persoane. Desigur, fişele erau cifrate, dar textul fu repede dezlegat. Moraru reţinu, după o matură selecţionare,

una dintre fişe care nu purta nume, ci iniţiale. Materialul conţinut era din cale afară de laconic: pe lîngă iniţiale era trecut numai atît: „Deutschland — Friedrich Schiller — mai tîrziu", după care urmau cifre. Din acest text, Moraru deduse că personajul cu pricina era compromis prin colaboraţionism şi că şantajul urma să aibă loc nu imediat, ci în viitor. De altfel fişele erau de trei categorii, după menţiunile ce le purtau: „fost", „actual", „mai tîrziu". Aceste cuvinte reprezentau pasămite scadenţa. Numele lui Schiller părea a fi pus pentru a deruta, neavînd nici o semnificaţie. Cifrele mascau numele unei instituţii cunoscute. Cercetînd instituţia cu pricina, se dovedi că într-adevăr exista acolo posesorul iniţialelor notate în fişa lui Ionescu. Dar aceste iniţiale nu erau, oare, trucate?

Primul gînd al lui Moraru fu să controleze dacă personajul desemnat prin iniţiale fusese într-adevăr, vreodată, în Germania. În aceeaşi zi, Moraru cercetă dosarul de cadre al respectivului. În dosar nu se pomenea nimic despre aşa ceva. Biografia era cît se poate de clară şi curată. Totuşi Moraru nu se dădu bătut. E drept că nu putea să-şi întemeieze bănuielile pe o probă atît de dubioasă ca fişa cifrată. Şi, totuşi, în mintea lui Moraru se contură şi mai accentuat ideea: această pistă nu trebuie abandonată; ea mă poate duce la Mefisto.

„Dacă acest om ar fi declarat că a fost în Germania hitleristă, la studii — raţiona Moraru —, atunci lucrurile ar fi fost limpezi. Dar dacă o ascunde, înseamnă că are motive s-o facă. Am putea să-l întrebăm acum, dar prin aceasta l-am pune în gardă, l-am face să-şi ia măsuri de precauţie. Dacă e spion, atunci trebuie încolţit cu multă dibăcie şi prudenţă. Dacă e om cinstit, se cere iarăşi prudenţă şi tact. N-avem dreptul să-l sîcîim şi să-i pătăm reputaţia, fără a şti ceva sigur". Bazîndu-se pe acest considerent, Moraru dădu personajului numele convenţional Vîsc.

Moraru îşi continuă investigaţiile. Cercetă, în arhiva Ministerului Afacerilor Externe, listele paşapoartelor celor ce fuseseră trimişi la studii în Germania în perioada anilor 1936—1943. Numele căutat nu figura, însă, nicăieri. În schimb, descoperi trei fotografii de tineri care semănau mult cu Vîsc. Ce e drept, de atunci trecuseră mulţi ani, şi omul s-ar fi putut schimba în acest răstimp. Totuşi, cu ochiul lui format în această materie, Moraru descoperi trăsături care nu puteau să-l înşele.

Fotografiile aparţineau tinerilor Rodan, Adamescu şi Walter. Primul plecase în Germania în 1936, iar ceilalţi doi în 1939. În acel an, Rodan avea vîrsta de 26 de ani. Vîsc, însă, avea mai puţin. Avea exact vîrsta celorlalţi doi. De altfel, fotografia lui Walter semăna cel mai mult cu Vîsc. Totuşi... şi celelalte. Moraru luă fotografiile şi îşi notă datele care îi priveau pe cei trei. În formularele pentru paşaport, ei declaraseră adresele părinţilor lor. Rodan dădea o adresă la Craiova, iar ceilalţi doi menţionau nişte comune din Ardeal. Moraru ceru şi primi relaţii din localităţile respective. I se

comunica faptul că niciodată n-a fost cunoscut pe acolo cineva cu numele Rodan, Adamescu sau Walter, care să aibă semnalmentele respective. Identitățile pentru pașapoarte erau, deci, false.

IDENTITATEA S-A LAMURIT

Pe la prînz, proaspăt ras, vesel de parcă nu ar fi avut în urmă o noapte de muncă încordată, Moraru se adresă glumind plutonierului de la arhiva Ministerului Forțelor Armate:

— Primăvara cîntă a iubire, iar noi amîndoi ne înfundăm între vagoane de dosare prăfuite.

Plutonierul îl privi, apoi, pe un ton dojenitor, răspunse:

— Dosarele astea prăfuite păstrează istoria a multe zeci de primăveri!

— Aveți dreptate. Vă mărturisesc că pe mine, în momentul de față, mă preocupă mult istoria unor primăveri care au trecut.

Prezentă plutonierului o hîrtie. Era aprobarea pentru a cerceta dosarele X, H, 11 din perioada 1939—1944. Plutonierul, după ce examină atent documentul, porni printre rafturi.

— Veniți după mine!

În labirintul rafturilor, Moraru se simți deodată copleșit de teamă că nu va putea găsi ceea ce căuta în această Himalaie a hîrtiilor. Dar plutonierul, oprindu-se în fața unui perete de dosare, anunță:

— Astea sînt dosarele X, H, 11.

Moraru înghiți în sec privind miile de dosare parafate, numerotate, șnuruite în coperți de toate culorile. Ca să le răsfoiască avea nevoie — după un calcul mintal rapid — de cel puțin un an de zile. Își scărpină, încurcat, ceafa, privindu-l descurajat pe plutonier. Acesta, pesemne satisfăcut de efectul produs asupra lui Moraru de cele văzute, zîmbi prietenos.

— În arhive nu se prea simte trecerea timpului. Așa că nici n-o să observați cînd ați răsfoit dosărelele.

— Mda... dosărelele. Dar... ia spuneți-mi, vă rog, dumneavoastră cunoașteți ce conțin dosarele?

— Eu? în glasul plutonierului se deslușea o adîncă jignire. De 35 de ani trăiesc în arhiva asta. Un arhivar care nu-și cunoaște arhiva nu e arhivar, ci paznic! ripostă el sentențios.

Moraru, cu malițioasă plăcere, îl întărîtă și mai mult pe bătrîn, clătinînd neîncrezător din cap:

— Nu cred. Nu pot să cred că un om ar fi în stare să memoreze, chiar și în mare, tot ce se adăpostește în arhiva asta.

Atins în amorul propriu, arhivarul își puse cu o mișcare nervoasă ochelarii, replicînd demn:

— Dacă nu credeți, vă voi convinge! Întrebați și eu vă voi răspunde! Dacă spusele mele corespund, vă veți retrage cuvintele, dacă nu... îmi dau demisia! Primiți?

— Primesc !... Dar numai prima parte a rămășagului... Deci dosarele verzi din raftul nr. 2 ce conțin?

Plutonierul declamă, pe nerăsuflate:

— Ordine secrete privitoare la cursurile Școlii superioare de război din 1939—1940.

— Raftul 7... Cele patru dosare legate împreună.

— Memoriile unui grup de medici militari cu privire la cazurile de holeră din 1916.

— Hm... Dar dosarele cu scoarțe negre, din raftul 11?

— Ordine secrete cu privire la repartizarea instructorilor germani. 1941.

— Mda... Dar cele din raftul de deasupra?

— Ordinele ministrului de Război privind primirea în școlile de ofițeri a tinerilor cu șapte clase de liceu.

— Așa... Încă o întrebare și dacă și la asta îmi răspundeți mă dau bătut. Dosarele acelea îngălbenite de vreme din raftul 39 bis ce conțin?

— Ordinele secrete ale generalului Averescu cu privire la represiunile din 1907.

— Îmi retrag cuvintele și cer scuze, rosti Moraru. Zîmbi, desfăcîndu-și brațele în semn de capitulare.

Plutonierul îl privi grav, scoțîndu-și ochelarii, apoi, mărinimos, se împăcă, răspunzîndu-i din mers:

— Care vasăzică, plutonierul Bălan este AR-HI-VAR!

Moraru îl urmări cu privirea pe plutonierul Bălan, Arhivar cu A mare și cu semn de exclamare. Apoi, după ce bătrînul dispăru pe o „alee" de rafturi, apropie grăbit scara de raftul X, H, 11 și X, H, 11, Z. Luă pe braț trei dosare voluminoase și începu să le răsfoiască tacticos. Frunzări ordine și dispoziții care netezeau calea criminalului război antisovietic. Simți cum îl cuprinde un val de mînie. Se stăpîni și-și continuă mult timp, cu stăruință, cercetarea. Într-adevăr, cum zicea și plutonierul, în arhivă nu se prea observă trecerea timpului. Într-un tîrziu, privirea i se opri la un ordin redactat în obișnuitele fraze laconice și agramate. Ordinul purta numărul 0052237... „Tinerii absolvenți a șapte clase de liceu — glăsuia textul — vor fi scutiți de bacalaureat dacă se prezintă voluntar la școlile de ofițeri. Acelora care vor pleca in Germania li se vor aplica prevederile ordinului anexă 179/4. XH 8..." Își ridică privirea, repetînd in gînd: „Li se va aplica ordinul anexă 179/4. XH 8". Vasăzică, acolo trebuie să fie cheia enigmei. Ordinul anexă! Ce bine ar fi fost să-l poată întreba pe Bălan ce înseamnă asta. Dar nu trebuia să-l introducă pe simpaticul plutonier în amănuntele acestei afaceri. Tot bătrînul i-a venit însă în ajutor, de data asta nu personal, ci prin spiritul său de ordine. Pe raftul de pe care scosese cele trei dosare, zări o săgeată pe care scria cu litere mari: „Ordine anexe la ordinul 0052237/939". De parcă ar fi găsit o comoară, întinse avid mîna spre dosarul subțire. Întoarse coperta și cercetă cu grabă filele... Ordinul anexă

179/4 XH 8. Citi cu infrigurare mai departe... „Li se va face formele la cercul de recrutare nr. 7 Bucureşti. Cu date personale schimbate... Datele originale se vor păstra într-un singur exemplar la M. St. M. B2...".

Răsuflă fericit. Enigma s-a dezlegat. S-a dezlegat, dar parcă lucrurile au devenit şi mai complicate. Urmează deci C. R. nr. 7!

Inainte de ivirea zorilor, negura se înteţeşte.

*

Moraru aşează copiile făcute după pozele ce insoţeau formele de paşaport de la Ministerul de Externe lingă fotografiile din registru ale celor doi. Erau identice. Apoi studie cu încordare cea de-a treia fotografie. Privi cu atita încordare chipul tinărului cu părul tuns scurt, cu privirea ironică, că la un moment dat avu senzaţia că acesta apare în faţa lui în carne şi oase. „El e, Vîsc, sau nu e el?... Simt că da. În curînd voi scăpa de acest blestemat pseudonim — Vîsc — şi va apărea... Dar cu ce pot să dovedesc?... Cu ce?".

Cum stătea aplecat asupra registrului, nici nu observă că scrumul ţigării s-a scuturat pe pagină. Îşi retrase fulgerător mina, ferind registrul. Uimit, privi locul ingălbenit de jeraticul ţigării. Desluşi clar trei cifre: 817. Erau scrise sub numele lui Walter... Ochii lui Moraru sclipiră.

— Domnul Walter şi-a trădat meseria: 817 este indicativul şcolii de spionaj de la München.

Cerneala simpatică cu care a fost notat acest „mic amănunt" devenise vizibilă datorită scrumului de ţigară.

După ce se convinsese că celelalte fişe personale nu au astfel de adnotări, Moraru insemnă in grabă cîteva nume din grupul lui Walter, înregistrat cu nr. 11. Apoi recapitulă cele constatate. Mai rămînea un singur lucru: să afle cine este Walter?... Oare nu va reuşi să găsească pe nici unul dintre cei care erau în acelaşi grup cu el?

Rezultatul cercetărilor de două săptămini fu următorul: după scriptele existente, din grupul respectiv, unul singur a rămas in viaţă. Restul au pierit pe frontul antisovietic. Cel care e în viaţă se numeşte Schuler Paul. Lucrează la un Gostat de lîngă Orăştie, ca inginer agronom.

Moraru incredinţă lui Toth misiunea să-l viziteze pe acest cetăţean, procedind cu cea mai mare precauţie.

Peste cîteva zile, Toth raportă:

— Schuler este un om reabilitat. Lucrează la Gostat de mulţi ani. Şi-a mărturisit trecutul. Este însurat. Are trei copii. A terminat facultatea in 1950 la Cluj. A fost prizonier în U.R.S.S. doi ani. S-a reintors în ţară în 1946. Îşi aminteşte de Walter. Au plecat împreună în Germania, dar Walter s-a despărţit de grup la frontiera ungaro-germană. Descrierea corespunde fotografiei din pa-

şaport... Schuler mai arăta că Walter vorbea foarte bine nemţeşte. Şi încă ceva: toţi din grupul lor erau proveniţi din liceele bucureştene.

Moraru asculta atent raportul lui Toth. Era mulţumit de rezultat.

— Bine... Vii de la gară?

— Da.

— Eşti obosit?

— Nu.

Atunci îţi încredinţez o nouă misiune. Găseşte-mi liceul de unde a plecat Walter... Absolvenţii aveau bunul obicei de a face întotdeauna un tablou de adio. Fii operativ şi descurcăreţ. Eşti liber.

. . . .

— Dumneavoastră sînteţi singurul care mă puteţi ajuta. Vărul meu, săracul, să-i fie ţărina uşoară, a murit pe front. Nu ne-a rămas nici măcar o fotografie de la el. Am umblat prin toate liceele din Bucureşti să-i găsesc barem fotografia de pe tabloul de absolvire. Peste tot mi s-a spus că tablourile s-au aruncat, că nu se mai găsesc. Poate totuşi la dumneavoastră...

Cotoară Mitru, sau mai simplu moş Dorobanţ, cum i se spunea (asta nu pentru că ar fi fost vreodată în viaţa lui la Dorobanţi, ci pentru slăbiciunea lui deosebită pentru acea măsurătoare de „ţuiculiţă" care poartă mîndrul nume de dorobanţ), era om de serviciu la o şcoală medie de băieţi. Îşi drese vocea, răspunzînd în doi peri.

— Este, pentru că trebuie să fie, adică... s-ar putea să fie, dar...

— Ştiu că nu e uşor la vîrsta şi la preocupările dumneavoastră să vă urcaţi în pod sau unde or fi tablourile, dar eu... Şi Toth aşeză pe masă o hîrtie de 25 de lei.

Moş Dorobanţ privi încruntat hîrtia, apoi dintr-o mişcare o trase spre el, oftînd ofensat.

— Ce nu face omul pentru liniştirea aproapelui îndoliat... Să mergem în pod. Ridicîndu-se de la masă, bătrînul porni spre uşă. Acolo se izbi de nevastă-sa, care-i tăie calea:

— Iarăşi umbli brambura!

— Proasto, nu vezi că-s cu tovarăşul de la minister? Avem treburi importante. Vin imediat. Apoi, către Toth, făcînd cu ochiul:

— Poftiţi, ...tovarăşe inspector.

Urmat de Toth, moş Dorobanţ urcă în pod. În timp ce descuia lacătul, întrebă:

— Cînd a terminat vărul dumitale şcoala?

— În 1939.

— Aha!... Este, că trebuie să fie... îşi repetă bătrînul, grav, maxima favorită.

Toth studie cu atenţie fotografiile tuturor absolvenţilor din 1939, dar nu găsi ceea ce căuta. Pesemne, a dat greş din nou.

— Ei, găsit ?

— Nu.

— Asta-i bună ! Poate n-a fost la noi... Zici că... în 1939 ? A urmat la A sau la B ?

— Vedeți... asta nu-mi prea amintesc...

— Da ? Nu-i nimic. Să coborim la subsol. Acolo mai sint ceva tablouri. Le-a luat mecanicul de la calorifer... Un nebun. Ii plac lui tablourile astea, ce să-i faci !... E leat cu mine, dar nu bea, să-l tai ! Prost !

In sala de mașini într-adevăr găsiră trei tablouri. Moș Dorobanț, cerînd o țigară de la Toth, se așeză pe un scaun.

— Uită-te matale, poate-l găsești.

Toth cercetă fotografie după fotografie. Citi totodată și numele fiecăruia. Pe al doilea tablou, în rîndul din mijloc, intîlni privirea ironică a unui tînăr cu părul tuns scurt, cu buzele într-un zimbet forțat. Toth cu greu își putu stăpîni bucuria. Era Walter, adică Visc in persoană.

Toth il rugă pe moș Dorobanț să-i dăruiască fotografia vărului mort pe front.

— Fie, incuviință bătrînul mărinimos. Am zis eu că este, pentru că trebuie să fie !?... Hai să mergem, că Profira mea iarăși o să țipe și apoi mai am un drum... pînă la colț.

— Plecăm și mulțumesc din inimă. Toth strînse mîna bătrînului, strecurindu-i incă „un pol de 25 de lei“, cum zicea moș Dorobanț.

Cotoară Mitru, care văzuse multe in viața lui, îl privi nedumerit pe ciudatul vizitator, care, pentru o fotografie veche și fără folos, ii dăduse 50 de lei. Nu-și putea explica nici bucuria acestuia ; familia plînge moartea vărului, iar el crapă de veselie ! Dar, la urma urmei, o fi știind el ce face. In ce-l privește pe el, pe moș Dorobanț, el are treburile lui și, in primul rînd, are de făcut un drum pînă „la colț" !

Toth jubila. Moraru va fi mulțumit. Tainele se dezleagă. Arhivele s-au dovedit a fi vorbărețe. Un tînăr cu privirea ironică a plecat de la liceu cu numele lui Visc și a ajuns la cercul de recrutare transformat in Walter. E o descoperire ce merită a fi prețuită cum se cuvine.

PARERI „CONTRADICTORII“

— Ai fost prea aspru cu Virlan, tovarășe Duca..., spuse colonelul Tomeanu pe un ton de reproș. Nu știu cu ce te-a supărat de ai uitat că Vîrlan e unul dintre cei mai buni piloți de sub comanda mea ! Pun mari nădejdi în el...

— Tocmai pentru că punem cu toții mari nădejdi în el am fost aspru ! Vîrlan este comunist. Lui nu-i este permisă sub nici un motiv o astfel de comportare...

— Dar ce crimă a comis ?

— Nici o crimă. In aparență sint fapte lipsite de importanță, dar adunate la un loc pot să-l împingă pe un drum cit se poate de grav. I s-au urcat la cap inălțimile. Prea mult se admiră pe sine insuși și iși subestimează subordonații. Și încă ceva : își neglijează complet familia. Are un copil, o fetiță de patru ani, cu care nu schimbă o vorbă cu lunile. Așa ceva nu este permis !

— Eu nu-l condamn totuși ! Il înțeleg. Un astfel de om trăiește numai pentru muncă... Oare este aceasta o chestiune măruntă ?

— Pentru Virlan a fost doar un pretext, un paravan, pentru a-și ascunde îngîmfarea, pentru a-și motiva atitudinea față de soție și copil ! Noi știm unde duc asemenea apucături. Așa că am socotit necesar să inlătur acest paravan și să-i spun părerea mea fără menajamente.

Colonelul Tomeanu tăcu cîteva clipe, privind țintă în ochii lui Duca. Stăteau față in față in biroul celui din urmă. Duca infruntă privirea colonelului, cu siguranța omului care știe că adevărul cuvintelor lui este recunoscut in gind de interlocutorul său. Colonelul aprinse o țigară și trase adinc fumul in piept. Făcu cițiva pași inspre ușă, apoi, intorcindu-se brusc, spuse :

— Pe astfel de criterii poți să mă condamni și pe mine. Nici pentru mine nu există altceva decit munca ! Oare socotești că e vorba tot de un paravan ?

Duca tăcu citeva clipe, apoi, liniștit, răspunse tot printr-o întrebare :

— După cîte știu, aveți o fiică, cu numele de Anne-Marie, care vă este dragă, nu-i așa ?

Colonelul, nedumerit, își ridică sprîncenele :

— Și ?

— Și, pare-mi-se, Anne-Marie are un tată cu numele de colonelul Tomeanu.

— Ai dezlegat o mare taină !

Duca continuă netulburat :

— Tatăl are datoria să se ocupe de fiica lui. Iar ea are dreptul să pretindă acest lucru !... Și cred că și ea are nevoie de acest lucru...

Tomeanu îl privi cercetător.

— Anne-Marie este un om in toată firea...

— Sub care pretext ea trebuie să fie lipsită de dreptul de a vedea zi de zi in colonelul Tomeanu pe tatăl ei.

— Da... Aici voiai să ajungi.

— De mult voiam să vă spun toate astea, dar n-am găsit pînă acum prilejul.

— Uite, ce surprize îmi pregăteai ! Nici nu mi-aș fi închipuit. Dar, ia spune-mi, te rog, ce să fac eu practic, după părerea dumitale. Fiindcă altfel...

— Altfel critica mea nu face nici două parale !

— Exact !

— Cred că trebuie să încetaţi să vedeţi în ea numai o ființă veşnic veselă, un fel de bibelou, şi să căutaţi s-o influenţaţi mai mult. Anne-Marie este tînără, la o vîrstă cînd oamenii îşi hotărăsc viitorul...

— Nu sint duhovnic ! Am incredere în fiica mea!

Colonelul vorbea apăsat, poate prea dur, căutînd ca în vocea lui să nu se intrezărească acea nuanţă deosebită care mărturiseşte că a fost invins.

Duca işi dădu seama de acest lucru şi socoti că nu trebuie să mai continue discuţia. Fără nici o trecere, schimbă subiectul:

— Cu „Ro-11" s-a deschis o pagină nouă în aviaţia noastră. Aud că inginerul Roman ne coace o nouă surpriză, un aparat fără plane, un fel de proiectil stratosferic. Mi-a spus şi ceva despre viteză, dar era o cifră atît de mare, incit n-am îndrăznit s-o memorez. Deocamdată mă preocupă cel mai mult pista specială pentru „Ro-11". Constructorii s-au intrecut pe ei înşişi. Tinerii ingineri s-au dovedit şi ei a fi foarte pricepuţi.

Tomeanu îl privi cu recunoştinţă, înţelegind prea bine tactul acestuia. Primi cu bucurie schimbarea discuţiei pe un alt făgaş:

— Da... Constructorii au fost aleşi doar de locotenent-colonelul Dobrescu.

— Care, contrar obiceiului lui de a se văicări la şedinţe, în muncă e un om minunat, un organizator excepţional.

— Îmi pare bine că-mi impărtăşeşti părerea.

— De mult am convingerea asta.

— Ştii, ori de cîte ori stau de vorbă cu cei de la şantier am un simţămînt de mare satisfacţie. Oamenilor de acolo le este drag obiectivul pe care-l construiesc. Simţi în atitudinea lor convingerea că fac un lucru mare, care va sluji tot interesele lor.

— Să vă povestesc un mic amănunt interesant, mai bine zis, să vă repet discuţia dintre un bătrin betonist şi locotenentul Marin.

Marin venea de la pregătirea de sală. Betonistul mergea spre biroul şantierului. Se cunoşteau încă de cind au început lucrările de acolo. Locotenentul il salută vesel pe bătrin şi-l întrebă:

— Ei, cind ne daţi drum liber?

— Răbdare, tinere, veni răspunsul. Mai e puţin şi puneţi stăpînire.

— Şi dumneavoastră, pe urmă, în ce direcţie... veţi zbura?

— Eu? Pe alt şantier. Plec la Roman, la construcţiile de locuinţe.

— De acolo aţi venit la noi?

— Nu. Am venit de la Reşiţa. Am construit acolo un furnal.

— Şi cum de-aţi venit la noi?

— Am cerut eu singur să fiu trimis... Ştii, sint om bătrîn, om cu experienţă. Şi o asemenea lucrare ca a dumneavoastră cere mînă calificată, experienţă. De la furnale am venit aici, ca să pot pleca pe urmă liniştit să construiesc locuinţe. Socot că mi-am făcut datoria... De acum urmaţi dumneavoastră să v-o faceţi.

Cam asta a fost discuția. Cuvintele acestui muncitor bătrîn au exprimat poate cel mai bine misiunea lui „Ro-11" și a armatei noastre intregi. Ea a fost făurită pentru ca șantierele de pe intinsul țării noastre să crească în liniște, iar constructorii de furnale și locuințe să muncească în siguranță.

În clipa cînd colonelul voia să-i răspundă, cineva bătu la ușă.

— Da.

Intră, zimbind, căpitanul Moraru. Ceru colonelului permisiunea de a i se adresa lui Duca.

— Poftiți!

— Am fost pe la șantier și am venit să vă împărtășesc impresiile. Sînt profund entuziasmat... Constructorii, specialiștii dumneavoastră, sînt oameni minunați.

Duca interveni rîzînd.

— Aceeași impresie ne-am făcut-o și noi, tovarășul colonel și cu mine. Chiar despre asta discutam.

Luară loc toți trei.

Tomeanu, puțin mirat, il întrebă pe Moraru:

— Dumneata ai ochi și pentru asemenea chestiuni?

Moraru răspunse prompt:

— Da. Am ochi și pentru asemenea chestiuni... Știți, acolo este reazemul nostru de forță. Acolo și peste tot, in întreaga țară, pretutindeni întîlnesc astfel de oameni și ei sînt aliații mei în războiul mut ce-l ducem cu dușmanii poporului.

Tomeanu il privi pe Duca, apoi pe Moraru. Tăcu, apoi spuse rar:

— Acum cîteva clipe am avut o discuție cu tovarășul Duca. Ne-am contrazis oleacă. Cred că Duca a avut dreptate. M-a criticat. Dar ceea ce-i mai important e că și atunci cind părerile noastre se ciocnesc într-o chestiune sau alta, toți trei gindim în unison.

— Eu cred că nu-i nimic ciudat in asta, interveni Duca. Putem discuta și trebuie să discutăm in contradictoriu despre diferite aspecte ale vieții și ale muncii noastre. Dar atunci cînd se pune o problemă...

— De bază. Da, ai dreptate. Cînd se pune o problemă de bază, e absolut firesc să avem aceleași poziții, să fim entuziasmați de aceleași fapte, să vedem cu aceeași ochi. Da.

Tomeanu vorbea parcă sieși. Apoi se sculă și strînse cu căldură miinile celor doi.

— Vă las. Mă așteaptă treburile.

Inveselit, mai adăugă, luîndu-și rămas bun de la Moraru:

— Roagă-l pe Duca să-ți povestească și dumitale intimplarea cu betonistul. E interesantă. Poate chiar mai mult. Vorba dumitale: un reazem pentru noi toți. Da, da: un reazem și pentru mine, și pentru Duca, și pentru dumneata. Noi răspundem pentru „Ro-11" în fața betonistului: și Duca, și dumneata, și eu.

Maiorul ținea în palmă două fotografii. Privea cînd una, cînd cealaltă, de parcă le cîntărea din ochi. După ce așeză fotografiile pe masă se întoarse spre Moraru:

— Ei, iată-l deci pe omul nostru.

— Da, acum știm cine e Walter. Urmează rîndul lui Mefisto. În curînd Mefisto își va frînge gîtul.

— Deocamdată nu te lansa prea repede. Mefisto e din cale afară de viclean. Lupul cînd simte că este urmărit, devine de zece ori mai periculos, în stare de orice. Și știe să dispară, să se contopească cu pădurea, încît îi pierde urma chiar și cel mai iscusit vînător.

— Sînt conștient de aceasta, dar... voi întrece viclenia lupului și istețimea celui mai iscusit vînător.

Maiorul ascultă atent cuvintele lui Moraru, luînd în mînă, fără să se uite, un dosar pe coperta căruia scria: „Cazul Mefisto", iar în paranteză „Ro-11".

— Urmează deci să dovedim că tot el este Mefisto. De acum înainte arhivele te vor putea ajuta mai puțin. Din dosare și fotografii a apărut un om viu, un spion abil, deștept, perfid, care ne urăște de moarte. Nu este vorba de un simbriaș de duzină al spionajului imperialist sau de un diversionist de mîna a treia, ci de un „solist" al orchestrei lor sinistre. Va trebui să lucrăm astfel ca misteriosul Mefisto să-și joace ultimul rol...

Maiorul vorbea calm, privind țintă fotografia.

— Și cînd te gîndești că el ți-a scăpat o dată de sub nas. Cînd ai vizitat, acum cîtva timp, orășelul ardelean, erai cît pe ce să dai peste dînsul. Pe el îl așteptau tinerii aceia. Dar s-a nimerit ca tocmai atunci să sosească acolo colonelul Tomeanu. Zărindu-l pe Tomeanu, Mefisto a renunțat la întîlnirea lui și a șters-o.

Moraru asculta atent, cu ochii la șef. Observă cu duioșie tîmplele lui sure, părul rărit. Părea mult mai în vîrstă decît era. Munca încordată a unor ani zbuciumați, în încăierări mute cu cei care caută să înfigă pumnalul, din spate, în trupul patriei, și-a săpat adînc urmele pe întreaga figură a maiorului. Cîte tentacule întinse cu abilitate de dușmanii patriei n-a retezat acest om! De aici, din biroul său, de la această masă, conduce de ani de zile lupta, lupta care nu a încetat. Adevărat e că pe acest cîmp de luptă arareori răsună împușcături și explozii, dar încleștarea mută este cu atît mai crîncenă. Aici inteligența și curajul, calmul și ingeniozitatea, riscul și răbdarea sînt „zeii războiului". Și maiorul era un vechi combatant în această luptă, un luptător tăcut, cu o formidabilă stăpînire de sine, un comunist, pentru care scopul suprem în viață este slujirea poporului. Și face acest lucru fără să fie cunoscut și lăudat, fără să guste din farmecul gloriei, al publicității. Un simplu soldat. Și, mai presus de orice, un om, un patriot.

Glasul maiorului îl smulse meditației.

Maiorul explică noua fază a „cazului Mefisto" încheind:

— Deci a sunat ceasul cînd pseudonimele şi numele convenţionale au căzut. Rolul poreclei Visc, ca şi acela al lui Walter şi Mefisto, s-a isprăvit. De acum inainte il avem pe duşman în faţă.

Inchizind coperta dosarului ce-l avea în faţa sa, maiorul tăie cu o linie groasă inscripţia „Cazul Mefisto" scriind în locul ei: „Cazul Alex. Ulea".

— Acest dosar aşteaptă documentele hotărîtoare.

. . . .

— Tovarăşe căpitan, am obţinut aprobarea procuraturii de a supraveghea convorbirile de la numărul de telefon ordonat, raportă locotenentul Toth.

— Foarte bine. Ei, dar rezultatul?

In loc de răspuns, Toth ii puse in faţă cîteva coli de hîrtie bătute la maşină.

— Iată şi banda de magnetofon.

— Mulţumesc.

Moraru parcurse grăbit, cu privirea, filele. Majoritatea convorbirilor priveau treburi strict profesionale, schimbări in orele de program şi în planul de şedinţe. Moraru bifă o singură convorbire. Luă apoi pachetul de ţigări şi, cu filele in mină, porni spre laborator. Peste citeva minute ascultă atent un dialog, imprimat pe banda de magnetofon:

— Săndel?

— Da.

— Iartă-mă că te deranjez, dar mi-a fost dor de tine.

— Anne-Marie, de ce-mi vorbeşti aşa, doar ştii că...

— Ştiu că eşti foarte ocupat cu lucrarea ta despre Aurel Vlaicu.

— Pentru tine niciodată nu sint ocupat.

— Atunci... cînd ne vedem?

— Vino la mine, pe la ora nouă.

— De ce aşa tirziu? Pină atunci mai sint atitea ore!

— Iubirea infloreşte in taina serilor...

— Bine. Am să vin... Am să număr minutele...

— Te aştept.

— Te iubesc. La revedere.

Banda se mai răsuci in gol de citeva ori, apoi se opri. Interceptarea purta data zilei în curs.

Inapoindu-se in birou, Moraru incepu să conceapă un plan de acţiune. Presupunerile lui s-au adeverit. Idila dintre Anne-Marie şi Ulea e in toi. Şi, după cum reiese, lucrurile au evoluat repede. Cineva dintre cei doi se grăbeşte... Profesorul Ulea in rolul de Don Juan! Nu, nu e rea ideea! Ulea, savantul cel stoic!

Moraru hotărî să urmărească intilnirea de la „ora cînd înfloreşte iubirea", apoi să studieze din nou dosarul personal al lui Ulea, eventual citeva lecţii predate de el şi... da, şi chestiunea cu lucrarea despre Aurel Vlaicu!

Il chemă din nou pe Toth.

— Vei supraveghea astăzi... o întîlnire amoroasă.

În ochii lui Toth sclipi lumina unui zîmbet. Dar nu-l întrerupse pe căpitan. Ştia că lui Moraru nu-i plac întrebările de prisos şi nici comentariile fără rost. Aşteptă lămuriri.

— Memorează-ţi !

Moraru îi indică adresa lui Ulea, etajul, i-o descrise pe Anne-Marie şi pe profesor.

— Atît. Începînd de la ora 9 vei raporta din oră în oră cele întîmplate. Vei rămîne în post pînă cînd te schimb eu. Eşti liber. Îţi urez succes.

După plecarea lui Toth, Moraru ceru să i se procure de urgenţă o copie după dosarul personal al lui Ulea şi cîteva lecţii predate de acesta.

Peste cîteva ore, cînd primi documentele cerute, se aşternu degrabă la muncă. Citi atent chestionarul profesional la rubrica „Ce limbi străine cunoaşte". Găsi : rusă, franceză şi engleză. Apoi cu un „nu" energic, răspunsul lui Ulea la întrebarea : „Dacă a fost în străinătate". Aprecierea muncii lui ca profesor era notată peste tot cu „excepţional". După mărturia documentelor, întreaga viaţă a lui Ulea era simplă şi clară, fără perioade încurcate, fără chestiuni deosebite.

Moraru închise dosarul, satisfăcut. Faptul că totul era atît de neted în viaţa acestui om îl convingea şi mai mult că merge spre ţintă. Totul era aşa de liniar, de parcă ar fi fost aranjat.

Şi lecţiile de ce le-a cerut? De ce? Prelegerile unui mare savant, mai ales într-un domeniu atît de interesant ca aerodinamica, sînt totdeauna folositoare. După ce citi titlul primei lecţii se uită la ceas. Era vremea să sosească raportul lui Toth. Într-adevăr telefonul sună nu peste mult timp.

— Da.

— ...

— Da.

— ...

— Da. Noroc.

Punînd la loc receptorul, repetă în gînd cuvintele lui Toth : „La ora 9 a sosit. Storurile au căzut peste cîteva minute". Vasăzică e în ordine. Ce idilă romantică : un savant, flăcău tomnatic, se îndrăgosteşte de o studentă fermecătoare ! Iubire, patimă, întîlniri nocturne, storuri trase, adică tot ceea ce trebuie pentru a zăpăci capul unei fetişcane care, întîmplător, hm ! este fiica unui colonel, întîmplător acelaşi colonel care răspunde de „Ro-11". Hm ! Metoda e veche, dar din păcate şi astăzi valabilă. Ce-i drept, a mers repede. Un mic „Blitzkrieg" amoros — cum s-ar zice.

Revenind la textul lecţiei de pe birou, Moraru luă în mînă un creion şi, urmărind cuvintele cu vîrful de grafit, începu să citească. Stilul era sec, concis, clar. Formule, calcule, argumente. Citate din autori sovietici, francezi, englezi. Pare-se că totul e în regulă. La un citat din Iakovlev, văzu adnotări : „Tradus de mine",

„Lucrarea încă n-a apărut, tradusă de noi. Prof. A. Ulea". Citi şi reciti citatul. Judecă cu glas tare:

— Oare... Să vedem. O să-l rog pe căpitanul Gîrleşteanu, chiar acuma, să-mi explice.

Cînd sosi Girleşteanu, Moraru îl rugă să-i traducă în limba romînă textul original consemnat in lecţie. Nu mult după aceasta, avu in faţă traducerea. După ce parcurse rîndurile, ceru lămuriri.

— Vă rog să citiţi şi această variantă a traducerii.

Gîrleşteanu îl privi intrebător pe Moraru. Acesta explică:

— M-ar interesa părerea dumneavoastră despre acest traducător.

— Traducătorul dumneavoastră gîndeşte în nemţeşte. Unele propoziţii sînt incorect formulate în limba romînă.

— Credeţi?

— Categoric! Topica germană este cu totul alta decît cea romînă. In această traducere formulările sint făcute, pe alocuri, după regulile specifice gramaticii limbii germane. Vedeţi, el spune aici: „Noi asta să ştim nu putem". Verbul este plasat la sfîrşit. Şi acest mod de folosire a verbului apare foarte des. E destul de ciudat din partea unui om a cărui limbă maternă e romina, dar se vede că autorul acestui text, pe de o parte, a folosit mult timp, în mod curent, limba germană, iar pe de altă parte, cind a scris acest text, era grăbit. In gindirea lui a pătruns de fapt foarte adînc practica limbii germane. Astfel se şi explică iniţiativa lui de a îmbogăţi limba romînă cu noi cuvinte. El spune aici că „nu trebuie să urmăm în mod sclavic teoriile apusene" etc. Incercarea e lăudabilă, dar structura acestui inovator „sclavic" nu e romînească, ci germană, provenind de la „sklawisch". După cum se vede, afirmaţia mea e bazată pe fapte. Mai sint şi alte exemple aici.

— Aşa mi s-a părut şi mie, dar voiam să aud o părere calificată.

— Pesemne cel care a tradus n-a avut timp să stilizeze citatul şi, in grabă, l-a consemnat exact aşa după cum l-a tradus în gînd.

— Da. Cred că ăsta e motivul. Vă mulţumesc. Atîta voiam să ştiu.

Moraru nici nu a avut timp să judece noua descoperire, cînd telefonul sună din nou.

— ...

— Da.

— ...

— Da... Storurile trase in continuare. Bine. Noroc.

Cu miinile sprijinite de masă, puţin înclinat înainte, Moraru rosti, de parcă vorbea într-o adunare:

— Domnul minte cînd spune că nu ştie nemţeşte!... Hora se încinge... Şi storurile, oare, cînd se vor ridica? Poate romanticul savant vrea să doarmă in braţele iubitei. In acest caz, Toth va fi silit să păzească toată noaptea somnul lor dulce.

Şi, din oră în oră, Toth raportă laconic:
— Storurile trase.
Moraru, care dormea iepureşte pe o canapea, răspundea invariabil cu aceste cuvinte:
— Da. Bine. Noroc.
La 5 dimineaţa, cind Toth repetă acelaşi raport, îi răspunse scurt:
— Vin să te schimb...
...Storurile s-au ridicat abia la ora 9. Prima apăru Anne-Marie, apoi, peste vreo zece minute, Ulea. Profesorul, elegant, părea vesel. Mergea în pas elastic. La primul chioşc ceru ziarele de dimineaţă.
Moraru îl urmări neobservat. Presupunea că Ulea merge la facultate. S-a înşelat. Ulea se îndreptă spre Biblioteca academiei. Încercă să-i deducă intenţiile.
— Probabil pentru documentare sau... da, ăsta o fi motivul: monografia lui Vlaicu.
Presupunerea s-a dovedit a fi justă. Ulea a dispărut în clădirea Bibliotecii academiei. Peste cîteva minute, Moraru intră şi el. Ajunse în sala de studii nr. 1. Ceru colecţiile ziarelor din Bucureşti din 1910-1913. Bibliotecara îi comunică cu părere de rău că acestea sint ocupate de profesorul Ulea pentru citeva ore.
— Şi tovarăşul profesor unde lucrează? o întrebă Moraru.
— Acolo, în fund, lîngă fereastră, îi răspunse aceasta.
— Aş vrea să-l văd pe profesorul Ulea. N-aş putea să-mi schimb locul? Mi s-a dat nr. 52, dar locul acesta e departe de al profesorului. Ştiţi, lucrez şi eu in domeniul aerodinamicii şi am auzit foarte mult vorbindu-se de maestru, dar de văzut nu l-am văzut niciodată.
— Locul vi-l putem schimba, dar să nu-l deranjaţi pe tovarăşul profesor. Este foarte ocupat. Ne-a interzis categoric să-l deranjăm.
— Totuşi, poate...
— Bine, luaţi atunci locul de la masa alăturată.
— Mulţumesc, sînteţi foarte amabilă.
Moraru se aşeză la masa indicată de bibliotecară zicîndu-şi: „O, aici o să fie foarte bine".
Privea profilul energic al lui Ulea, mişcările grăbite cu care extrăgea note din mormanul de colecţii şi cărţi înşirate pe masă.
Afişind un zîmbet de curiozitate şi admiraţie, privi minute în şir pe „maestru". Urmărea in special două lucruri: să confrunte mai de aproape fotografiile ce le deţinea cu originalul în carne şi oase, iar apoi să observe comportarea lui Ulea. Voia să aibă mereu în faţă imaginea lui, să-l urmărească şi în vis.
Cercul se strînge in jurul spionului. Dar masca poate fi smulsă numai în ultimul act!

Ulea ezita: să se ducă ori să nu se ducă la intilnire? Dacă nu se ducea, risca să intirzie comunicarea importantei ştiri pe care pusese mina. Doar el însuşi hotărise ca această intilnire să aibă loc. Dar dacă se ducea, iar risca. Nu era momentul potrivit. Încă nu reuşise să limpezească dacă e doar o simplă bănuială ori este urmărit. Ambele ipoteze erau la fel de posibile.

De fapt, putea fi o simplă coincidenţă. Ieri dimineaţă, la ora obişnuită, fusese la Academie ca să continue studierea documentelor privind pe Aurel Vlaicu. Nu mai fusese cam de mult pe acolo: era prea ocupat cu manevra de invăluire a lui Tomeanu. Totuşi regulile conspiraţiei ii cereau să nu-şi schimbe brusc felul de a trăi. Toată lumea ştia că scrie despre Vlaicu, aşa incit abandonarea lucrării ar fi putut bate la ochi. Se duse la Academie. Acolo, însă, il aştepta o surpriză. Funcţionarul care il servea şi căruia ii cîştigase respectul il intîmpină plin de mirare.

— Dumneavoastră, tovarăşe profesor?

— Da, după cît se pare, eu, în carne şi oase. Dar de ce te miri? Aduc, oare, a fantomă?

— Păi, secretarul dumneavoastră spunea că sinteţi bolnav.

— Secretarul meu? Trebuie să fie nebun.

Faţa lui Ulea continuă să fie zîmbitoare, arătind că această mică încurcătură ii produce un haz nespus, dar în adinc il străbătu un fior rece: Ulea n-avea secretar.

Ulea era tulburat. Îşi închipuia el cine ar fi putut să fie „secretarul" care cotrobăieşte lucrările. Dar orice rău îşi are partea bună, după cum se vede. Incidentul il avertiza să se pună in gardă.

Işi incordă memoria ca să-şi aducă aminte dacă-l mai văzuse vreodată, undeva, pe tînărul ce i-l descrisese naivul funcţionar. „Nu, nu cunoştea această fizionomie. (Intr-adevăr, Ulea n-avea de unde să-l cunoască pe locotenentul Toth). Sau — gîndi Ulea — poate că descrierea nu era exactă. Cine ştie, poate descrierea a fost intenţionat inexactă? Cine-i putea garanta că funcţionarul de la bibliotecă nu e şi el o iscoadă?" Ulea avea toate motivele să se simtă neliniştit. Se mai gîndi puţin. Nu, funcţionarul nu putea fi iscoadă: altfel n-ar fi făcut gafa să-i povestească despre secretar. Dar poate că nici n-a existat vreun fals secretar, ci totul a fost născocit ca să-l pună la încercare, să vadă dacă el, Ulea, tresare? Şi asta era posibil. Il cunoştea pe acest funcţionar de cîteva luni, de cind începuse să studieze pe Vlaicu. Funcţionarul fusese totdeauna corect, respectuos. Dar mai ştii? Se dojenea:

„Ce prostie să nu mă interesez mai indeaproape de el, de cind e angajat acolo, ce gîndeşte? Încep să bijbii, să fac greşeli".

Alungîndu-şi gîndurile apăsătoare ce-l năpădeau, se concentră asupra celor ce avea de făcut:

„In orice caz, nu trebuie să-mi schimb felul de a fi. Presupunind că sînt urmărit, trebuie să mă fac că nu observ nimic. Dacă nu

m-au arestat pînă acum înseamnă că urmăresc ceva, deci nu sînt încă în primejdie. Asta în primul rînd. Pe urmă trebuie să-mi dau seama cam ce ştiu ei despre mine. Chestiunea cu Vlaicu e un fleac. Tentativa lui Zamfir, deşi n-a reuşit, a decurs totuşi conform planului: fără să lase urme. Senior s-a dat şi el la fund. Bun. Mai departe. Idila cu Anne-Marie... Ei, aici e aici. Mi-am pregătit nu una, ci două variante ale planului de cucerire a inimii ei. Dar n-a fost nevoie să mă avînt la asalt. Gisculiţa s-a vîrît singură în laţ. M-a cucerit ea pe mine, scutindu-mă de eforturi suplimentare. Mi-am jucat bine roiul, n-am ce să-mi fac reproşuri. Chiar dacă ei află că ne-am intîlnit, dragostea explică totul. Deci, în realitate, situaţia nu-i chiar aşa de proastă.

Se încruntă. Dar dacă s-a aflat ceva din trecut? Asta... asta ar fi mai rău. Dar e imposibil. Walter a murit demult. Dosarul a fost clasat, scumpii mei colegi au fost executaţi. Afacerea a murit demult. Nu, din partea asta nu pot avea nici un fel de surprizii".

Îşi aminti faptele petrecute cu ani în urmă. Înainte de război, cînd el era încă în liceu, a aflat că tatăl lui, reprezentant al firmei engleze de asigurări „Lloyd", este agent al Intelligence Service-ului. Îşi explică astfel cum de trăiau pe picior mare din „umila leafă" a bătrînului. Cînd a terminat liceul, Ulea a fost trimis, sub pseudonimul Walter, in Germania hitleristă. Toţi cunoscuţii ştiau că băiatul urmează politehnica la Timişoara. Intr-adevăr, lucrurile fuseseră astfel aranjate încît la facultatea respectivă exista un cursant cu numele de A. Ulea. Treaba fusese organizată de experţi în materie: oamenii coloanei a cincea hitleriste. Lui Ulea ii era rezervat un rol de prima mînă in planurile spionajului german. In anii petrecuţi la München, studie cu sîrguinţă, specializîndu-se în domeniul aviaţiei. Dar cînd se întoarse în ţară, în 1944, frontul hitlerist era răsturnat şi nemţilor nu le mai ardea de un oarecare Walter. In toamna lui 1944, cu ajutorul unui cunoscut de la minister, fu numit asistent la Politehnica din Bucureşti. Falsa diplomă de absolvent al Politehnicii timişorene îi prinse bine cu acest prilej. Lucră acolo şi uită complet de vechii patroni, pînă cînd, într-o bună zi, pe neaşteptate, îl vizită un necunoscut. Era agentul unei faimoase oficine de spionaj de peste Ocean. Ulea fusese lăsat moştenire de către spionajul hitlerist acestei oficine. Lucră pentru aceştia timp de un an, dar în 1945 întreaga reţea căzu. Ulea scăpă. Peste un timp fu din nou reactivat. Din nou, întreaga reţea fu prinsă, în afară de el. Avea o experienţă înaltă de veteran al spionajului. La centrală se luă hotărîrea ca să fie păstrat pentru o misiune deosebit de importantă. De aceea fu anunţat că un timp va fi lăsat în pace. In acest timp trebuia să se încadreze în muncă, să cîştige reputaţie, să-şi facă un nume, să pătrundă într-un post cît mai mare. Timp de ani de zile, el îndeplini cu tenacitate prusacă acest ordin. Aştepta. Bineînţeles, nu aştepta pasiv. Observa cu ochi de uliu ce se întîmplă în jurul său, căuta să pătrundă în sufletul oamenilor, studiindu-i ca sub microscop. Îi studia, îi cataloga, dar se ţinea departe de ei, afişînd impasibilitatea sa de savant. Dar atunci cînd ajungea la concluzia că un oarecare constituie un mediu

prielnic, arunca imediat undița și-l apropia, îi cultiva anumite porniri, îl educa pentru ca la momentul oportun să-l poată recruta. Un astfel de om era Ionescu, pe care îl cumpărase cu bani. Un astfel de om era și Anne-Marie, pe care o cumpărase cu o monedă falsă — cu amăgirea unei iubiri perfid jucate. Ulea și-i pregătise încă de mult și aștepta răbdător momentul.

Și iată că, abia în acest an, fu chemat din nou la lucru. O dată cu aceasta, el puse în mișcare și forțele potențiale pe care și le pregătise dinainte — Zamfir, Ionescu, Anne-Marie...

Cît de mult așteptase această zi !

FRUMOASELE ZILE DE LA ARANJUEZ

Fie că povara gîndurilor negre care-l cuprindeau tot mai des in ultima vreme era prea apăsătoare, fie că apropiata fugă din țară îi ațița spiritul, fapt e că Ulea fu cuprins de nostalgie.

Reamintindu-și din cînd în cînd trecutul, el îl vedea trandafiriu și plin de strălucire și, folosind cunoscuta expresie poetică, intitula acea perioadă din viața sa cu numele de „frumoasele zile de la Aranjuez".

Este adevărat că Ulea nu fusese niciodată in Spania și cu atît mai puțin in Aranjuezul epocii de aur. Dar nici Münchenul epocii brune nu i se părea mai prejos. Münchenul îi amintea de clipele pline de desfătare petrecute acolo, clipe care i-au format structura morală și pe care nu le putea uita.

Acum, cînd se afla in țară, cind tinerețea trecuse, dar mai cu seamă cind se simțea incolțit ca o fiară, imaginea acelor zile îi apărea mai vie, mai îmbietoare ca oricind.

Își reaminti un episod. Parcă ar fi fost ieri.

...Era o dimineață senină de vară. Poate că undeva, pe fronturile îndepărtate, soldații Reichului nazist cădeau ca secerați, dîndu-și viața pentru năzăririle unui nebun și interesele unor nelegiuiți. Dar la München era liniște. Era o dimineață senină de vară. O dimineață ca toate celelalte, în care Grätchenele blonde și grăsune, aceleași pe care le știm din stampele imprimate în vechi cărți clasice, își ițesc la fereastră capete cu zulufi.

Elevii școlii „Kaltenbruner" — școală purtînd indicativul 817 — se pregăteau pentru un exercițiu practic. Intr-unul din plutoane, în mijlocul masei verzi-cenușii se afla și un tînăr smead, contrastînd cu colegii săi blonzi de alături. Tînărul răspundea la numele Walter. Și el, ca și ceilalți, aștepta fără exagerat interes exercițiul ce se pregătea. Erau deja veterani ai școlii, deprinși cu toate încercările și se emoționau greu. Își închipuia cam ce o să fie : un marș istovitor, urmat de cunoscuta muștruluială prusacă, iar pe urmă un discurs frenetic al comandantului și o masă copioasă. Dar acestea de mult nu-l mai îmbiau.

Care nu fu însă mirarea tuturor cind comandantul școlii se ivi

însoțit de un înalt personaj — reprezentant al însuși Reichsministrului Himmler — dr. Knut Kunst.

După ce se dădură și se executară toate comenzile regulamentare prevăzute pentru un asemenea caz deosebit, doctorul Kunst, îmbrăcat intr-o strălucitoare uniformă de colonel de aviație, păși țanțoș și rotofei in mijlocul careului. Cu acest prilej rosti un scurt și tăios discurs. Ulea își amintea și acum cuvintele lui Kunst. Acesta spusese:

— Veți pătrunde astăzi in esența invățăturii ce vi se predă de un an aici in școală. Voi studiați aviația. Aceasta e bine. Dar führerul vă cere in primul rind altceva. Dacă aveți suflete de germani, veți înțelege astăzi ce e supraomul. Nu trebuie să aveți sentimente, nici inimă, nici lacrimi. Să n-aveți decît gindul că noi, germanii, ca rasă superioară, sintem stăpini, iar ceilalți sînt sclavii noștri. Să vă intre bine in cap asta! Va fi și un examen pentru voi: cine va cădea nu se va mai putea ridica niciodată; cine va trece, îl voi răsplăti. Să mergem!

După acest discurs, fură imbarcați in camioane și duși în afara orașului. Merseră așa vreo citeva ore. Aproape de amiază se opriră in mijlocul unei păduri tinere. Era, acolo, o așezare de barăci. Împrejur, garduri inalte de sirmă ghimpată. Era, pasămite, un lagăr de concentrare.

După ce debarcară și formară careul pe platoul din centrul lagărului, dr. Kunst luă din nou cuvîntul:

— Am ajuns la destinație. Veți fi impărțiți in grupe. Comandanții vă vor da tema exercițiului. La executare, marș!

După cum se vede, colonelul se exprima lapidar. Aceasta stirni și mai mult curiozitatea elevilor. Lui Ulea — nu mai puțin decit celorlalți.

Grupa lui Ulea fu condusă in baraca nr. B—13.

Prima încăpere a bărăcii era un fel de sală de așteptare. De-a lungul pereților erau bănci. Ulea și ceilalți se așezară, așteptind. Comandantul grupei, feldwebelul Kraft, le expuse tema exercițiului. El nu mai fu atit de zgircit la vorbă ca Herr Knut Kunst. Dimpotrivă, lui Kraft îi plăcea grozav să-și audă vocea și de aceea trăncănea mereu inșirînd tot felul de considerații incilcite, presărate de amintiri personale. Și cum Kraft fusese măcelar, nu-i de mirare că amintirile-i erau populate de tot soiul de animale domestice. Ulea reținu doar că vor trece — unul cite unul — printr-un șir de camere pe care feldwebelul le denumea drept „ateliere". În fiecare din acestea vor trebui să execute o „probă", fiecare din acestea corespunzind unei calități morale a supraomului. Cine nu se va supune va fi vai de viața lui. Discursul lui Kraft nu-i impresionă. Erau obișnuiți cu de toate și gata pentru orice.

După un timp de așteptare, in sfirșit, fu chemat și Ulea înăuntru. Intră intr-o cameră pătrată, sărac mobilată, dar plăcută. Avea chiar ceva intim. Ulea nu-și dădu seama în ce consta această intimitate și era nedumerit. Deodată observă — erau flori. Într-adevăr, pe ferestre, pe masă, pe un trepied erau glastre și vaze cu flori. Mai erau și

perdelele mătăsoase de la ferestre. O pisică albă, pufoasă, tolănită pe o pernă, completa decorul. Într-un cuvint, era o odaie plăcută, odaie de oameni liniştiţi, dedaţi traiului patriarhal.

În cameră nu era nimeni.

Îşi roti privirile, nedumerit. Neştiind ce să facă, vru să se aşeze pe un scaun. Dar in acelaşi moment sări in picioare.

Pe o uşă secretă, pe care Ulea n-o observase pînă atunci, intră un locotenent, impingind o fată. Îmbrăcată intr-o rochie cenuşie, de pinză aspră, cu faţa palidă şi tristă, cu ochii infundaţi in orbite, fata inspira un sentiment apăsător de milă şi compătimire.

Aceste amănunte erau însă de prisos pentru Ulea. Un om oarecare s-ar fi lăsat impresionat, dar un pensionar al şcolii „Kaltenbruner" nu era din cei care se induioşează. De altfel, Ulea nici nu privea fata, ci, incremenit in poziţie de drepţi, stătea cu ochii aţintiţi spre leutnantul care adusese fata. Nici măcar nu se gindea cu ce scop fusese adusă. Tema examenului fusese stabilită de comandanţi, iar misiunea lui era să execute, iar nu să-şi pună întrebări.

— Soldat! Leagă fata!

Executînd ordinul, Ulea legă fata de un stilp sculptat, amenajat cu ingrijire intr-unul din pereţi.

— Acum ia aceasta!

Locotenentul îi întinse un cuţit. Ulea il luă din mina ofiţerului, cercetind fără să vrea lama tăioasă ca un brici. Cuţitul era din cel mai bun oţel de „Solingen".

Cu mişcări bruşte, locotenentul se întoarse spre fată şi, dintr-o dată, cu un gest brutal, îi sfişie rochia.

— Aici!

Vocea aspră, ca un lătrat, însoţi gestul locotenentului care arăta spre inima victimei. Timp de o clipă, Ulea rămase mut. De cind aşteptase el acest prilej. Cit timp urzise el, in cele mai mici amănunte, planul său sadic şi teatral. Acum, cind venise momentul să-şi pună ideea in aplicare, se simţea emoţionat. Parcă-l incerca frica. Dacă nu izbuteşte?

— Eşti surd?

Nu, Ulea nu era surd. Nu răspunsese deoarece calcula în gind, cumpănea in minte pentru ultima oară planul său. Deodată se hotărî. Răspunse. Şi o făcu pe un ton care-l buimăci pe locotenent.

— Cer să fiu scos la raport la domnul colonel. Imediat!

Ofiţerul căscă larg gura, chipurile, vrind să răcnească, dar nu reuşi să scoată nici un sunet. Ulea exploată situaţia, pornind cu paşi hotărîţi spre ieşire. Locotenentul, obişnuit să execute instinctiv voinţa celui mai tare, il urmă docil. La uşa colonelului se opri şi-l avertiză:

— Hier! (Aici!)

Ulea bătu in uşă şi, fără să mai aştepte vreun răspuns, intră, izbucnind cu glas tunător:

— Heil Hitler!

Colonelul sări in picioare, ca electrizat. Văzînd însă că nu e decit un simplu elev, se incruntă furios şi se lăsă brusc pe scaun, pregă-

tindu-se să-i servească o lecție zdravănă acestui nedisciplinat. Dar Ulea i-o luă înainte.

— Herr Oberst, doresc să vă raportez ceva... confidențial.

Colonelul, crezind că e vorba de vreun denunț, se mai domoli, ba mai mult: deveni curios. Făcu un semn locotenentului care sta încremenit în poziție de drepți să iasă. Cînd rămaseră singuri, Ulea începu să vorbească pe un ton revoltat:

— Locotenentul mi-a cerut să execut un ordin stupid: să ucid o fată.

Colonelul se învineți la față, dar Ulea continuă repede:

— Astfel de metode învechite nu sint demne de un Übermensch!

Colonelul sări în picioare, dar Ulea nu se intimidă nici de astă dată. Continuă:

— Eu socotesc că noi putem face altceva.

În sfirșit colonelul reuși să îngîne:

— Ce?

— Trebuie să folosim alte mijloace.

Colonelul Kunst rămase uluit de cutezanța elevului. Ulea putu astfel să continue:

— Sclavii trebuie să moară moralicește înainte de moartea trupului. Permiteți-mi să demonstrez concepția mea. Dacă nu reușesc, ordonați să fiu decapitat.

Ultima frază păru să-l impresioneze cel mai mult pe colonel. Pe față îi apăru un zimbet crud.

— Se aprobă!

(Continuare în numărul viitor)

2012

CLUB

COLECȚIA

Povestiri

ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare & editor Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coolio
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

